

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН
ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГЕТИКАТА

(Обн. ДВ. бр.107 от 9 декември 2003г., изм. ДВ. бр.18 от 5 март 2004г., изм. ДВ. бр.18 от 25 февруари 2005г., изм. ДВ. бр.95 от 29 ноември 2005г., изм. ДВ. бр.30 от 11 април 2006г., изм. ДВ. бр.65 от 11 август 2006г., изм. ДВ. бр.74 от 8 септември 2006г., изм. ДВ. бр.49 от 19 юни 2007г., изм. ДВ. бр.55 от 6 юли 2007г., изм. ДВ. бр.59 от 20 юли 2007г., изм. ДВ. бр.36 от 4 април 2008г., изм. ДВ. бр.43 от 29 април 2008г., изм. ДВ. бр.98 от 14 ноември 2008г., изм. ДВ. бр.35 от 12 май 2009г., изм. ДВ. бр.41 от 2 юни 2009г., изм. ДВ. бр.42 от 5 юни 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 октомври 2009г., изм. ДВ. бр.103 от 29 декември 2009г., изм. ДВ. бр.54 от 16 юли 2010г., изм. ДВ. бр.97 от 10 декември 2010г., изм. ДВ. бр.35 от 3 май 2011г., изм. ДВ. бр.47 от 21 юни 2011г., изм. ДВ. бр.38 от 18 май 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.54 от 17 юли 2012г., изм. ДВ. бр.82 от 26 октомври 2012г., изм. ДВ. бр.15 от 15 февруари 2013г., доп. ДВ. бр.20 от 28 февруари 2013г., доп. ДВ. бр.23 от 8 март 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.59 от 5 юли 2013г., изм. ДВ. бр.66 от 26 юли 2013г., изм. ДВ. бр.98 от 28 ноември 2014г., изм. ДВ. бр.14 от 20 февруари 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.17 от 6 март 2015г.)

§ 1. Създава се нов чл. 71а със следното съдържание:

„Чл. 71а. (1) Договорите по чл. 97, ал. 1, т. 2 са публични.

(2) Договорите по предходната алинея, заедно с всички изменения, анекси и документи за изменението им, независимо от наименованието, се публикуват на интернет страницата на Комисията в 14-дневен срок от сключването им. В същия срок страните по договорите са длъжни да ги предоставят на Комисията.

(3) Производителите на електрическа енергия не могат да се позовават на търговска тайна по отношение на обявяването на договорите по ал. 1.

§ 2. В преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ДВ, бр. 17 от 2005 г.) се създава § 47а:

„§ 47а. В едномесечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет приема наредба за регулиране, публично оповестяване и оптимизиране на разходите на търговските дружества с 50% и над 50% държавно или общинско участие, извършващи дейности по този закон.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Страните по вече сключените договори, към които се прилага новия чл. 71а, са длъжни да изпратят пълния им текст на Комисията за енергийно и водно регулиране в 14-дневен срок от влизане на закона в сила. Комисията е длъжна до публикува договорите в срок до 30 дена от влизане на закона в сила.

ВНОСИТЕЛИ:

МОТИВИ

към законопроекта за допълнение на Закона за енергетиката

Макар че снабдяването с електрическа енергия е дейност от първостепенно обществено значение, договорите между производителите на електричество и дружествата, които купуват от тях по неизвестни причини се пазят в тайна. Тези договори регулират стопански отношения, но същите неоснователно се ползват от режима на търговската тайна, тъй като ценовите условия по тях се определят не на пазарен принцип, а централизирано – с административни актове на енергийния регулатор.

При това положение производителите на електрическа енергия не могат да докажат легитимен интерес за опазване в тайна на договорите си за изкупуване на електрическа енергия. Дори и такъв да съществува обаче, надделява интересът на обществото да знае на базата на какви фактори се образуват цените за електрическа енергия. Тази информираност е в съответствие с принципите на справедливостта в оборота и нуждата всеки потребител да знае за какво и кому плаща. Това важи в особена степен, предвид факта, че гражданите към момента нямат избор на доставчика си на електричество и не могат да влияят върху ценообразуването чрез пазарното си поведение.

Важността за познаване на механизмите на пазара на електрическа енергия е от значение и с оглед предстоящото въвеждане на свободна търговия на електричество на борсов принцип. По правило борсовите пазари са с висока степен на прозрачност и обявяване на информацията относно участващите там субекти. Ако българската енергийна борса започне да функционира „на тъмно“, с неясни правила за ценообразуване (а те могат да станат ясни единствено след разкриване на договорните условия за доставка), тя няма да послужи за либерализация на пазара, а ще се превърне в последното място за сключване на тъмни сделки между неизяснени лица с огромни икономически интереси. Последното не е в интерес на обществото и потребителите.

Поради това предлагаме да се създаде правно задължение за производителите на електрическа енергия да обявяват условията на договорите, при които от тях се изкупува електрическа енергия. При административното регулиране цените се определят от един държавен орган, който досега действаше „на скрито“, а това е предпоставка за корупция. Поради това обществото има интерес да се разкриват сделки, които са насочени към регулирания пазар.

Смятаме, че тази законодателна промяна е отражение на принципа, че дружество, което иска да се ползва от гарантираните от държавата пазари, следва да поеме и ангажимент за прозрачност към обществото.

В същото време в последните седмици в медийното пространство изтича все повече информация за раздути разходи в държавните енергийни предприятия. Те не попадат в обхвата на Закона за достъп до обществена информация, тъй като не се финансират пряко от бюджета, поради което разходите им остават относително тайни за гражданите. Въпреки задължението им да публикуват годишни финансови отчети, държавните търговски дружества в сектор „Енергетика“ не са длъжни по никакъв начин да оповестят за какво конкретно харчат парите си – отчетите са направени само по сметки според счетоводните стандарти, а те не отчитат нито кой е конкретният получател на дадено плащане, нито за какво точно е направено то.

Поради това възниква нужда от приемането на наредба, с която да се регулират, публично да се оповестят и оптимизират всички разходи на дружествата с 50% и над 50% държавно и общинско участие.

Законопроектът не предвижда разходи за държавния бюджет и не засяга области от компетентността на Европейския съюз.

ВНОСИТЕЛИ: